

مصوبه سیاست ها ، راهبردها ، وظایف و ضوابط اجرایی ترویج فرهنگ حضور ، توانمندی و افتخارآفرینی جانبازان و معلولان از طریق ورزش
(مصوب جلسه ۷۹۴ مورخ ۱۵ / ۱ / ۱۳۹۶ شورای عالی انقلاب فرهنگی)

مصوبه « سیاست ها ، راهبردها ، وظایف و ضوابط اجرایی ترویج فرهنگ حضور ، توانمندی و افتخارآفرینی جانبازان

و معلولان از طریق ورزش » که در جلسه ۷۹۴ مورخ ۱۵ / ۱ / ۱۳۹۶ شورای عالی انقلاب فرهنگی و بر اساس مصوبه جلسه ۶۳۹ شورای فرهنگ عمومی به تصویب رسیده است ، به شرح ذیل برای اجرا ابلاغ می شود :

مقدمه

خداوند باری تعالی در خلقت شگفت انگیز نوع بشر ، قابلیت

ها و توانمندی های نهفته ای را در وجود او به ودیعه نهاده است ؛ به گونه ای که یک شخص معلول ، در مواجهه با فعالیت های فردی و اجتماعی خود ، برای جبران نقیصه ی جسمی خویش قادر است در سایه اعمال اراده و همت ، با اتکا به امید و با ارتقای توان جسمی ، استعدادهای ذاتی خدادادی را به مرحله بالفعل برساند ، تا مرتبه ای که گاه چنین شخصی می تواند فعالیت های مافوق توان یک فرد سالم را نیز به اجرا درآورد . حال چنانچه با بهره گیری از ظرفیت ها و امکانات موجود ،

زمینه و شرایط مطلوبی مهیا شده و محیط برای رشد و توسعه ورزش جانبازان و معلولان فراهم شود ، این قشر معزز از اجتماع از این موهبت الهی ، بهره مند شده و به شکوفایی روح و جسم خویش نائل خواهند شد . بر همین اساس و بنا بر فرامین مقام

معظم رهبری ، اسناد بالادستی ، مصوبات شورای عالی انقلاب فرهنگی و قوانین مجلس شورای اسلامی ، توجه به توسعه همه جانبه ورزش جانبازان و معلولان از جمله اولویت های ورزشی کشور محسوب می گردد .

ماده ۱ □ در این مصوبه اصطلاحات مربوطه به شرح ذیل تعریف می شوند :

(۱) جانباز : به کسی اطلاق می شود که سلامتی خود را در راه تکوین ، شکوفایی ، دفاع و حفظ دستاوردهای

انقلاب اسلامی و کیان جمهوری اسلامی ایران ، استقلال و تمامیت ارضی کشور ، مقابله با تهدیدات و تجاوزات دشمن و عوامل ضد انقلاب و اشرار از دست داده و به اختلالات و نقص های جسمی یا روانی دچار شود .

(۲) معلولیت : عارضه ای که بر اثر اختلال در سیستم جسمی ، حرکتی ، حسی و ذهنی فرد ایجاد و بر اثر آن فرد قادر به تأمین کامل یا بخشی از نیازهای فردی و یا اجتماعی خود نباشد .

(۳) انواع معلولیت : انواع معلولیت مورد نظر در ورزش جانبازان و معلولان عبارت است از :

معلولیت جسمی (قطع عضو ، ضایعات نخاعی ، فلج مغزی ، فلج اطفال ، اعصاب

محیطی ، تغییر شکل مفاصل) ، معلولیت ذهنی ، معلولیت حسی (نابینایی ، کم بینایی و ناشنوایی) ؛ چند معلولیتی و معلولیت ناشی از آسیب اعضای داخلی (تنفسی ، قلبی و ... مثل بیماران خاص و پیوند اعضا)

۴) ورزش قهرمانی : ورزش های رقابتی و سازمان یافته ای که با توجه به قوانین و مقررات خاص برای ارتقاء رکوردهای ورزشی و کسب رتبه یا مدال انجام می شود .

۵) ورزش همگانی : انجام فعالیت های جسمانی سلامت بخش که بدون محدودیت جسمی ، جنسی ، سنی و مالی می باشد .

۶) ورزشکار همگانی : به فردی گفته می شود که ورزش را با هدف تأمین تندرستی و ارتقاء سطح سلامت و نشاط انجام می دهد و معطوف به کسب نتیجه و مدال نمی باشد .

۷) ایستگاه ورزش همگانی : محیطی است که جهت انجام فعالیت های ورزشی برای عموم مردم در نظر گرفته می شود .

(۸)

هیأت ورزشی : بالاترین مرجع فنی یک رشته ورزشی در سطح استان ، شهرستان است که با هماهنگی فدراسیون متبوع و اداره تربیت بدنی مربوطه ، مسئولیت حسن اجرای قوانین و مقررات ورزشی را به عهده دارد .

۹) مکان ورزشی : فضای محصور سرپوشیده و یا روبازی است که ضوابط فنی و قابلیت انجام فعالیت های ورزشی را دارا بوده و مجوز لازم را از مراجع ذی صلاح دریافت نموده باشد .

۱۰) سرانه اعتبار ورزشی : عبارت است از نسبت اعتبار تخصیص یافته برای انجام فعالیت های ورزشی به جمعیت هدف در یک مقطع زمانی مشخص .

۱۱) مناسب سازی : پیش بینی و ایجاد امکانات ، تسهیلات و فضای لازم در اماکن و فضاهای ورزشی برای تردد و بهره برداری معلولان و جانبازان .

ماده ۲ □ اهداف

۱) حفظ و ارتقای سطح سلامت و توانمندی های جسمی ، روانی ، ورزشی و نشاط جانبازان و معلولان و تقویت حضور آنان در جامعه

۲) افتخارآفرینی جانبازان و معلولان در عرصه رقابت های بین المللی و جهانی ورزش

۳) نهادینه سازی اخلاق ، معنویت و فرهنگ پهلوانی در بستر فعالیت های ورزشی

۴) تأمین عدالت اجتماعی در بهره مندی جانبازان و معلولان از خدمات و امکانات ورزشی

ماده ۳ □ راهبردها

(۱) تقویت اعتماد و حفظ عزت به نفس جانبازان و معلولان و ارتقای فرهنگ و نگرش جامعه نسبت به پدیده معلولیت

(۲) ایجاد عزم و مشارکت ملی و فعال سازی سازمان ها و نهادهای در امر ورزش جانبازان و معلولان

(۳) توسعه ورزش همگانی و ارتقای سطح سلامتی و نشاط جانبازان و معلولان

(۴) توسعه ورزش قهرمانی و فضای رقابت سالم در بین جانبازان و معلولان

(۵) اهتمام ویژه به فعالیت های فرهنگی و تربیتی در فعالیت های ورزشی جانبازان و معلولان

(۶) توسعه منابع انسانی کارآمد در ورزش جانبازان و معلولان به ویژه مدیران ، مربیان و ...

(۷) توسعه علمی ، آموزشی و فن آوری در ورزش جانبازان و معلولان

(۸) توسعه زیرساخت های ورزش جانبازان و معلولان

(۹) حفظ و ارتقای جایگاه ایران اسلامی در عرصه بین المللی ورزش جانبازان و معلولان

ماده ۴ □ اقدامات و وظایف دستگاه ها

الف (وظایف و اقدامات مشترک

کلیه وزارتخانه ها ، سازمان ها و نهادهای کشوری و لشکری موظف به انجام اقدامات زیر می باشند :

[۱] - برنامه ریزی برای ترویج فرهنگ حضور ، توانمندسازی و افتخارآفرینی جانبازان و معلولان

۲ □ ایجاد و فعال سازی انجمن یا هیأت ورزش های جانبازان و معلولان در ساختار ورزشی مربوط و رده های تابعه

۳ □ همکاری و تعامل با متولیان ورزش جانبازان و معلولان در زمینه های مختلف

۴ □ حمایت و مشارکت فعال در امر برگزاری هر چه باشکوه تر « روز ملی پارالمپیک »

۵ □ تخصیص درصدی از ظرفیت اماکن و تجهیزات ورزشی دستگاه مربوط به امر ورزش جانبازان و معلولان ، بصورت رایگان و متناسب با درصد جمعیتی و شرایط ویژه آنان

۶ □ تخصیص قسمتی از یک درصد بودجه موضوع

ماده (۵۳) قانون الحاق برخی مواد به قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت در دستگاه مربوط برای تحقق این مصوبه و در جهت توسعه ورزش جانبازان و معلولان متناسب با درصد جمعیتی و شرایط ویژه آنان

۷ □ حمایت مؤسسات اقتصادی وابسته (شرکت ها ، بانک ها و . . .) ، از فعالیت های ورزش جانبازان و معلولان

تبصره : فعالیت های ورزشی مورد نظر در دستگاه های ذیربط در این مصوبه افراد ذیل را نیز شامل می شود :

۱ (کارکنان جانباز و معلول دستگاه

۲) اعضای معلول خانواده کارکنان دستگاه

۳ (خدمات دهی به معلولین ساکن در حریم فعالیت های اماکن ورزشی دستگاه در ورزش جانبازان و معلولین

ب) وظایف و اقدامات اختصاصی :

- وزارت ورزش و جوانان

۱ □ حمایت ویژه از توسعه ورزش جانبازان و معلولان ، به خصوص در وضع قوانین و مقررات ، آیین نامه ها و . . . در سطح وزارت ، دولت و مجلس شورای اسلامی

۲ □ تخصیص درصدی از بودجه و تجهیزات ورزشی کشور به امر ورزش جانبازان و معلولان ؛ متناسب با درصد جمعیتی و شرایط ویژه آنان

۳ □ اختصاص درصدی از برنامه های شرکت توسعه و نگهداری اماکن ورزشی کشور به مناسب سازی اماکن ورزشی و ایجاد اماکن اختصاصی ورزش جانبازان و معلولان ؛ متناسب با درصد جمعیتی و شرایط ویژه آنان

۴ □ اختصاص یک نوبت از اوقات روزانه اماکن ورزشی تحت تملک وزارت ورزش و جوانان به ورزش جانبازان و معلولان

۵ □ واگذاری حداقل

یک مجموعه ورزشی از طریق برگزاری مزایده با اولویت در شرایط مساوی (با اعلام کارشناس رسمی دادگستری) به هیئت های ورزش جانبازان و معلولان در مراکز استان و نیز شهرهای با جمعیت بالای ۵۰ هزار نفر

۶ □ مکلف نمودن باشگاه های ورزشی تحت حمایت دولت جهت فعالیت در حوزه ورزش جانبازان و معلولان و هم چنین مشروط نمودن صدور پروانه باشگاه های جدیدالتأسیس به این امر

۷ □ فراهم آوردن تسهیلات لازم برای مشارکت و سرمایه گذاری خیرین و سازمان های مردم نهاد ، در حوزه ورزش جانبازان و معلولان

۸ □ معافیت اماکن ورزشی اختصاصی جانبازان و معلولان از شمول ماده ۸۸ (قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت)

- وزارت آموزش و پرورش

۱ □ ترویج فرهنگ حضور ، توانمندسازی

و افتخارآفرینی معلولان ، در بین دانش آموزان ، معلمان و مربیان ورزشی از طریق درج در کتاب های درسی ، برنامه های تربیتی و نیز امور فوق برنامه و ضمن خدمت ، با بهره گیری از فعالیت های ورزشی

۲ □ ایجاد رشته تحصیلی ورزش جانبازان و معلولان در مراکز آموزش و تربیت معلمان ورزشی و تربیت و ارتقای دانش معلمان و مربیان ورزش معلولان

۳ □ فراهم نمودن تجهیزات ورزشی و توانبخشی لازم در مدارس استثنایی

۴ □ تسهیل دسترسی دانش آموزان معلول به اماکن و تجهیزات ورزشی موجود در مدارس

۵ □ توجه به ورزش همگانی در سازمان آموزش و پرورش استثنایی از طریق افزایش ساعت درس ورزش

۶ □ تربیت معلولان تحت پوشش و پرورش افراد مستعد برای حضور در مسابقات ورزشی و تیم های ملی

۷ □ آموزش و آگاهی بخشی به دانش آموزان غیراستثنایی ، به منظور اتخاذ شیوه تعامل صحیح با افراد معلول در محیط مدرسه و جامعه .

- وزارت تعاون ، کار و رفاه اجتماعی و سازمان بهزیستی

۱ □ توسعه و تقویت ورزش معلولان در مراکز آسایشگاهی و افراد واجد شرایط تحت پوشش (با تأکید بر ورزش همگانی و استعدادیابی) از طریق تربیت و تأمین مربی و تجهیزات ورزشی مورد نیاز

۲ □ مشارکت در توسعه ایستگاه های ورزش همگانی ویژه معلولان در نقاط مختلف شهرها

۳ □ ارائه تسهیلات برای تأمین وسایل نقلیه مناسب برای حضور معلولان تحت پوشش در برنامه های ورزشی

۴ □ کمک به توسعه ورزش همگانی در منازل معلولانی که امکان حضور در اجتماع برایشان به دشواری امکان پذیر است .

- بنیاد شهید و امور ایثارگران

۱ □ توسعه و تقویت ورزش جانبازان در مراکز آسایشگاهی و افراد واجد شرایط تحت پوشش (با تأکید بر ورزش همگانی) ، از طریق تربیت و تأمین مربی و تجهیزات ورزشی مورد نیاز

۲ □ مساعدت و مشارکت در توسعه ایستگاه های ورزش همگانی ویژه جانبازان و معلولان ، در نقاط مختلف شهرها

۳ □ ارائه تسهیلات برای تأمین وسایل نقلیه مناسب برای امکان حضور جانبازان تحت پوشش در برنامه های ورزشی

۴ □ کمک به توسعه ورزش همگانی در منازل جانبازانی که امکان حضور در اجتماع برایشان به دشواری امکان پذیر است .

- وزارت کشور

۱ □ استانداری ها ، فرمانداری ها ، شهرداری

ها و بخشداری های کشور موظفند از طریق مدیریت عالیه و ایجاد هماهنگی بین همه دستگاه های اجرایی و نظارت بر انجام وظایف آنها ، از توسعه ورزش جانبازان و معلولان ، حمایت مادی و معنوی نمایند .

۲ □ تسهیل در ایجاد و حمایت از سازمان های مردم نهاد (سمن ها) فعال در زمینه ورزش جانبازان و معلولان .

- شورای شهر و شهرداری ها

۱ □ پیش بینی لازم برای احداث مجموعه های ورزشی ویژه جانبازان و معلولان و بهسازی و مناسب سازی معابر عمومی به منظور تسهیل در رفت و آمد آنان

۲ ▯ احداث مجموعه های ورزشی اختصاصی جانبازان و معلولان به تناسب تراکم جمعیت

۳ ▯ مناسب سازی اماکن ورزشی تحت پوشش و هم چنین مساعدت به سایر نهادها به منظور تسهیل در بهره برداری جانبازان و معلولان از اماکن ورزشی

۴ ▯ ایجاد تسهیلات ویژه در حمل و نقل و جا به جایی جانبازان و معلولان برای شرکت در فعالیت های ورزشی

۵ ▯ فعال نمودن و تقویت هیئت ورزش های جانبازان و معلولان در شهرداری ها ، بخشداری ها و دهیاری ها

۶ ▯ اختصاص یک نوبت رایگان از ساعات مفید روزانه مجموعه های ورزشی تحت پوشش شهرداری ها و بخشداری ها ، به ورزش جانبازان و معلولان

۷ ▯ اختصاص درصدی از بودجه های فرهنگی شهرداری ها به امر توسعه ورزش همگانی جانبازان و معلولان (متناسب با آمار و درصد جمعیتی آنان ، نیازها و ...)

۸ ▯ ایجاد ایستگاه های ورزشی ویژه جانبازان و معلولان در پارک ها ، فرهنگ سراها و ...

۹ ▯ مساعدت و مشارکت در توسعه ایستگاه های ورزش همگانی ویژه معلولان جامعه ، در نقاط مختلف شهرها

۱۰ ▯ اختصاص درصدی از فضای تبلیغاتی شهر به منظور فرهنگ سازی ، اطلاع رسانی همگانی و با هدف کمک اقتصادی به توسعه ورزش جانبازان و معلولان

۱۱ ▯ کمک به هیئت های استانی ، در اجرای برنامه های ورزشی جانبازان و معلولان (با اولویت برنامه های ورزش همگانی)

۱۲ ▯ مساعدت در تأمین تجهیزات ورزشی آسایشگاه ها و مراکز نگهداری جانبازان و معلولان

- سازمان صدا و سیما

۱ ▯ ترویج فرهنگ حضور ، توانمندسازی و افتخارآفرینی جانبازان و معلولان ، اولویت بخشی و افزایش سهم ورزش جانبازان و معلولان ، آموزش ، اطلاع رسانی ، فرهنگ سازی در شبکه های ملی و استانی

۲ ▯ فرهنگ سازی برای جلب مشارکت خیرین و حامیان مالی ورزش جانبازان و معلولان

۳ □ تولید و پخش برنامه های مستند از زندگی قهرمانان و الگوهای شاخص ورزش جانبازان و معلولان

۴ □ تولید و پخش برنامه های لازم برای اصلاح و تغییر نگرش جامعه نسبت به معلولان و هم چنین اصلاح نگرش معلولان نسبت به خود

۵ □ توسعه

تولیدات سینمایی ، سریال ، انیمیشن ، مستند ترکیبی ، تولید و پخش برنامه های مسابقه و سرگرمی و حضور کودکان و نوجوانان معلول در برنامه های متنوع و انعکاس اخبار رویدادهای ورزشی جانبازان و معلولان

- ستاد کل نیروهای مسلح و سازمان بسیج مستضعفین

۱ □ فعال سازی ساختار و برنامه های ورزش همگانی جانبازان و معلولان در سطوح مختلف تابعه

۲ □ توسعه ورزش همگانی جانبازان و معلولان در عرصه گسترده رده های تابعه

۳ □ برنامه ریزی برای تقویت و گسترش ورزش قهرمانی جانبازان و معلولان (با اولویت رشته های مدال آور)

- جمعیت هلال احمر جمهوری اسلامی

۱ □ برنامه ریزی برای

ارتقای توانمندی های جسمانی و سلامت روحی و روانی و توانبخشی جمعیت جانباز و معلول کشور با بکارگیری ظرفیت ها و وظایف ذاتی هلال احمر و ارائه تسهیلات و خدمات ورزشی (اماکن ، تجهیزات و ...)

۲ □ استفاده بهینه از سوله های بحران در مواقع غیربحران در تأمین فضای ورزشی مورد نیاز

- وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی و سازمان تبلیغات اسلامی

۱ □ استفاده از ظرفیت های فرهنگی دستگاه برای اصلاح نگرش جامعه نسبت به معلول و اصلاح نگرش معلولان نسبت به خود و ارتقای روحیه امید و خودباوری در جامعه هدف

۲ □ هدایت و حمایت مادی و معنوی از ورزش جانبازان و معلولان در حوزه مطبوعات ، رسانه های مجازی ، کتاب ، فیلم ، جشنواره ها ، تحقیقات ، بازی های رایانه ای ، هنرهای تجسمی و نمایشگاهی و ...

۳ □ استفاده از ظرفیت سازمان اوقاف و امور خیریه برای توسعه ورزش جانبازان و معلولان

۴ □ استفاده از ظرفیت های ستاد عالی کانون های فرهنگی و هنری مساجد در توسعه اهداف فرهنگی ورزش جانبازان و معلولان

۵ □ به کارگیری ظرفیت سازمان فرهنگ و ارتباطات اسلامی

(رایزنی های فرهنگی و خانه های فرهنگ جمهوری اسلامی ایران در خارج از کشور) به منظور پشتیبانی و حمایت مادی و معنوی از تیم ها و کاروان های اعزامی ورزش جانبازان و معلولان در رقابت های بین المللی

- وزارت علوم ، تحقیقات و فناوری ، وزارت بهداشت ، درمان و آموزش پزشکی و دانشگاه آزاد اسلامی

۱ □ برنامه ریزی برای توسعه علمی و فناوری ورزش جانبازان و معلولان از طریق انجام تحقیق ، پژوهش ، مقاله و ... در جهت ارتقای توانبخشی ، سلامت و توسعه ورزش همگانی و قهرمانی

۲ □ تشویق و حمایت دانشجویان در ارائه پایان نامه در حوزه های متنوع و مورد نیاز ورزش جانبازان و معلولان

۳ □ ایجاد و توسعه رشته های تحصیلی در مقاطع مختلف مرتبط با ورزش جانبازان و معلولان در مراکز تابعه

۴ □ ارائه خدمات و حمایت های ویژه وزارت بهداشت ، درمان و آموزش پزشکی از فعالیت ها و برنامه های ورزشی و نیز ورزشکاران و فعالان حوزه جانبازان و معلولان

- وزارت راه و شهرسازی

۱ □ مناسب سازی اماکن ورزشی موجود در شهرها ، شهرک ها و بخش ها و تسهیل در بهره برداری جانبازان و معلولان از اماکن موجود ورزشی

۲ □ پیش بینی اماکن ورزشی اختصاصی جانبازان و معلولان در توسعه شهرها و شهرک های جدید

- وزارت اقتصاد و دارایی

فراهم آوردن تسهیلات ، تخفیفات و مشوق های ویژه مالیاتی و ... ، برای جلب مشارکت بخش خصوصی و تعاونی ها در ورزش جانبازان و معلولان (اماکن ، تجهیزات و پشتیبانی)

- وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات

۱ □ ایجاد شبکه مجازی مناسب ، ویژه حمایت و تقویت ورزش جانبازان و معلولان و فرهنگ سازی مربوط

۲ □ ایجاد شرایط لازم برای استفاده از بستر شبکه های مخابراتی و مجازی در فرهنگ سازی ، اطلاع رسانی ، آموزشی و حمایت از ورزش جانبازان و معلولان

- وزارت امور خارجه

به کارگیری ظرفیت

های وزارت امور خارجه و سفارتخانه های تابعه در تعامل با سفارت کشورهای میزبان ، برای پشتیبانی و حمایت مادی و معنوی از تیم ها و کاروان های اعزامی ورزش جانبازان و معلولان در رقابت های بین المللی .

- سایر دستگاه ها

سایر دستگاه هایی که ظرفیت های اختصاصی مناسبی در حمایت از توسعه و ترویج فرهنگ و ورزشی جانبازان و معلولان در اختیار دارند و نام آنها ذکر نشده موظف به همکاری و حمایت از این حوزه می باشند .

ماده ۵ □ نظام اجرا ، نظارت و پیگیری

۱ □ به منظور هماهنگی و راهبری اجرا ، سازماندهی ، پایش و ارزیابی مستمر تحقق این مصوبه ، دبیرخانه ای در ذیل کمیسیون فرهنگی تربیت بدنی موضوع مصوبه جلسه

۶۳۷ مورخ ۳ / ۱۰ / ۱۳۸۷ شورای عالی انقلاب فرهنگی (به دبیری ریاست فدراسیون ورزش های جانبازان و معلولان) ، تشکیل و هر ساله گزارش عملکرد دستگاه ها را به شورای عالی انقلاب فرهنگی ارائه می نماید .

۲ □ دستگاه های اجرایی ذیربط با هماهنگی سازمان برنامه و بودجه کشور ، اعتبارات و پشتیبانی لازم به منظور تحقق اهداف و برنامه های پیش بینی شده در این مصوبه را فراهم می نمایند .

ماده ۶ □ این مصوبه مشتمل بر یک مقدمه ، ۶ ماده و ۱ تبصره در جلسه ۷۹۴ مورخ ۱۵ / ۱ / ۱۳۹۶ شورای عالی انقلاب فرهنگی به تصویب رسید .

رییس جمهور و رییس شورای عالی انقلاب فرهنگی - حسن روحانی